

EĞİTİM BİLİMLERİ VE SOSYOLOJİ DERGİSİ

KİTAP İNCELEME REHBERİ

Başlık: Yapılan incelemenin içeriğini yansıtan özgün bir başlık belirlenir.

Bibliyografya: Yazarın tanıtımının yapıldığı bu bölümde, diğer eserlerine de değinilir. Kitabın kaynakçası (faydalanılan yazarlar ve eserleri) kısaca tanıtılır. Varsa editörlerle ilgili kısa bilgiler verilebilir. Ayrıca hangi yayınevinden ne zaman çıktığı da bu bölümde incelenir.

Arka Plan ve Ontolojik Gereklik: Eserin yazıldığı dönemde söz konusu esere zemin oluşturan kritik noktalar bu bölümde verilir. Ya da yazarın diğer eserleri doğrultusunda söz konusu çalışmaya giden bir yol haritası çizilebilir. Eserin yazılmasının amacı kısaca özetlenerek, neden yazıldığı sorgulanır. Konu üzerine yapılmış diğer çalışmalardan farkı anlatılır.

Epistemolojik Açıklama: Bu aşamada öncelikle “bu kitap ne hakkında?” sorusu cevaplanır. Bu soruya verilen cevap ekseninde yazarın bu konuya (kitap hangi konu üzerine yazılmışsa) ilişkin temel savları, görüşleri iddiaları bu bölümde verilir.

Temel Analiz ve İçerik Özeti: Temel analiz bu bölümde yapılır. Yazarın konu hakkındaki temel savları, fikirleri bu bölümde analiz edilir. Kitap bölümlerden oluşsa da oluşmasa da, başlıklar ve alt başlıklar altında kitabın bölümleri kısaca tanıtılır. Varsa önsöz veya editör notları da bu bölümde işlenir.

Kitabın özeti verilirken; yazarının temel iddiaları, kitap değerlendirmesini yapan kişi tarafından her zaman kabullenilmeyebilir. Bu bölümde, kitap incelemesini yapan kişinin kendi cümleleri ile birlikte, konu hakkındaki diğer eserlerden ve görüşlerden bahsedilebilir.

Eserin Yorum Bilgisi: Bu bölümde yorumlamacı bir yaklaşımla kitap ele alınır ve aşağıdaki soruların cevapları aranabilir;

- Yazım tarzı açık ve anlaşılır mıdır?
- Bu kitap amacına ulaşmış mıdır?
- Bu kitabın alana (literatüre) ne gibi katkıları olabilir/olmuştur?
- Konu hakkında ele aldığı soru ve sorunlara bir cevap verebilmekte, bir çözüm yolu sunabilmekte midir?
- Yazar, kendi tezini desteklemek için ne tür bilgiler (çalışmalar, gerçekler, yorumlar, istatistikler, olaylar, vb.) sunmuştur? Ele aldığı konuya ilişkin destekleyici bilgi ve kanıtlar yeterli midir?
- Aynı bilgiler, karşıt tezleri desteklemek için de kullanılabilir mi? Aynı verilerden başka anlamlar çıkartmak mümkün müdür? Farklı yorumlar da olası mıdır?
- Kitap ele alınan konu ya da temel tartışmaya ilişkin yeni bir kavram ya da bakış açısı geliştirebilmiş midir?

Bu sorulara verilen cevaplar, kitaptan alıntılarla desteklenebileceği gibi, farklı yazarların kitap üzerindeki tartışmalarından da yararlanılabilir. Son olarak, kitaptan hoşlanma ya da hoşlanmama nedenleri ele alınır.

Kaynakça: Kitap incelemesinde yararlanılan kaynaklara yer verilir.

Bilimsel çalışmalarınızın yayımlanmasında EBİSD'i tercih ettiğiniz için çok teşekkür ederiz.

